

CITRE

Pred vami je načrt za izdelavo preprostega glasbila z očarljivim zvokom. Iz njega boste lahko izvabili marsikatero pesmico. Izdelava ni težka, le za uglaševanje bo potrebno poiskati pomoč pri starših ali nekom, ki igra na kakšen inštrument. Za izdelavo potrebujete le vezano ploščo debeline 4 mm ter nekaj kosov smrekovih letev, lepilo za les in jekleno žico debeline 0,25 mm.

Na vezano ploščo narišite zgornjo in spodnjo stranico po dimenzijah, ki so podane na načrtu. Na zgornji stranici s svedrom premera 6,5 mm izvrtajte luknje po načrtu, ki tvorijo zvočnico. Prav tako izrežite dva trakova širine 3 cm ter dolžine 27 in 41 cm, ki jih boste uporabili za stranski stranici. Na spodnjo stranico prilepite bočni smrekovi letvi debeline 3 cm, ki jih izrežete po obliki stranice. Takoj nato prilepite še stranski stranici iz vezane plošče in čez vse skupaj še zgornjo stranico. Za dober spoj je najbolje uporabiti mizarske sponje. Resonančna škatla je hitro narejena, počakati je treba še, da se lepilo dobro posuši in vse robove lepo polkrožno obrusiti z brusnim papirjem.

Na tako narejeni zvočni škatli zvrtaite še luknje za napenjalo, ki jih izdelajte iz lesene paličice premera 5 ali 6 mm in dolžine 4 cm. Napenjalne palčke se morajo trdno prilegati, da se pri napenjanju lahko vrtijo in obenem preprečujejo, da se odvrtilo pod napetostjo strun. Škatlo lahko sedaj polakirate, da bo njen izgled veliko lepši in trajnejši. Priporočam trikratno lakiranje z nitro brezbarvnim lakom. Po

prvem in drugem nanosu laka, ko se le ta posuši, površino obrusite s finim brusnim papirjem, da na koncu dobite gladko in sijočo površino.

Na ožjem delu škatle zarišite točke, kamor zabijete žeblice za pritrditev strun. Žeblice zabijte rahlo pod kotom, da se žeblici pri napenjanju strun ne bodo ukrivili. Pritrdite še jeklen ali medeninast trak, ki drži pravilno razdaljo med strunami in škatlo. Najbolje je na mestih, kjer strune prečkajo ta trak, s trikotno pilo izpiliti majhen trikoten utor, da struna lepo sedi v svojem ležišču. Za strune uporabite jekleno žico debeline 0,25 mm, narežete jo na kose, ki so dolgi približno 45 cm. Na ožjem delu, kjer so žeblički, na žici naredite majhno zanko in struno nataknete na žebliček. Na drugem koncu žico le navijte na napenjalno paličico in sicer tako, da se na začetku dva ali trije ovoji križajo med seboj. S tem dosežete dobro pritrditev strune na napenjalo. Če vam delo ne gre najbolje od rok, pa v napenjalo prečno izvrtajte majhne luknjice skozi katere vtaknete žico in jo navijete. Pri navijanju pazite, da so vse strune enako oddaljene od resonančne škatle.

Preostane nam le še uglaševanje inštrumenta. Na grobo lahko inštrument uglasite kar po posluhu, najbolje pa je to prepustiti nekomu, ki igra kakšen inštrument. Citre lahko uglasite v katerikoli lestvici, na začetku pa je najbolje glasbilo uglasiti kar v C-duru. Strune ubiramo s prsti in z nekaj vaje boste hitro izvabili kakšno znano melodijo.

